

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Sted: Oslo
Dato: 01.04.2016
Vår referanse: 15/01456
Deres referanse: 13/4160-

Høring – Forskrifter om rammeplan for femårige grunnskolelærerutdanninger

Norges musikkhøgskole er bekymret for at grunnskolelærerutdanningene i stadig mindre grad bidrar til å utvikle lærernes praktiske og estetiske kompetanse. Særlig gjelder dette utdanningen rettet mot grunnskolens 1. – 7. trinn, der man må kunne forvente at lærerne har særskilt kompetanse til å møte elevene i overgangen mellom barnehage og skole og ivareta og videreutvikle kunnskaper og ferdigheter som er utviklet i barnehagen. Tradisjonelt har barnehagen vektlagt praktiske og estetiske uttrykk og aktiviteter, og barnehagebarnet møtes med anerkjennelse og respekt for sine uttrykk og ferdigheter i eksempelvis sang og musikkutøving.

Med trinndifferensierte grunnskolelærerutdanninger bør det være rom for å vektlegge fag eller emner som differensieres mot spesifikke årstrinn – særlig mot begynneropplæringen. NMH vil hevde at det er nødvendig for *alle* lærere som skal undervise på trinn 1-7 i grunnskolen å ha en faglig beredskap for å kunne ivareta praktiske og estetiske emner, arbeidsmåter og læreprosesser.

Vi frykter at slik kompetanse kan bli ytterligere svekket gjennom Kunnskapsdepartementets føring om prioritering av fordypningsfag i masterutdanningen. Føringsen vil over tid innebære en overvekt av masterutdanninger i norsk og matematikk, mens fagbredden – deriblant de praktiske og estetiske fagene – kun vil ivaretas ved enkelte store lærerutdanningsinstitusjoner. Vi viser i den forbindelse til Følgegruppen for lærerutdanningsreformen sin 4. rapport fra 2014, der departementet bes vurdere nasjonale tiltak for å sikre at framtidig lærerbehov innenfor disse fagene blir dekket.

Med forslagene til forskrifter som nå foreligger, er det lite som tyder på at utdanningene vil sikre grunnskolelærerne kompetanse til å kunne ivareta praktiske og estetiske emner, arbeidsmåter og læreprosesser. I forslaget er det kun én læringsutbyttebeskrivelse – beskrevet som ferdighet - som peker i retning av slik kompetanse, og den er i tillegg lite spesifikk, og dessuten identisk utformet for GLU 1-7 og GLU 5-10:

Kandidaten kan på faglig grunnlag ta ansvar for å utvikle og lede inkluderende, kreative, trygge og helsefremmende læringsmiljøer der opplæringen tilpasses ulike elevers behov og fører til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser

Her mener vi føringsene, særlig for GLU 1-7, bør være tydeligere mht. hvilke praktiske og estetiske kunnskaper og ferdigheter kandidatene skal være i besittelse av for å kunne undervise i praktiske og estetiske emner i grunnskolen. Vi viser i den forbindelse til forslagene i resolusjonen fra Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU mai 2015).

Norges musikkhøgskole ber departementet styrke grunnskolelærernes praktiske og estetiske kompetanse gjennom å sikre at estetiske og praktiske læreprosesser gjøres til et selvstendig emne i utdanningen. I tillegg ønsker vi at ett praktisk og estetisk fag gjøres obligatorisk i GLU 1-7 for bedre å sikre fagenes muligheter i masterfordypningen.

Øvrige kommentarer til høringsutkastene:

§2 Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene er massive og hver enkelt av dem beskriver som oftest flere kunnskaper eller ferdigheter samtidig. Dette bidrar til inntrykket av et tungt og lite distinkt dokument. For å gjøre forskriftene tydeligere og lettere lesbare anbefales det å heller utforme noen flere, men tydeligere og mer distinkte læringsutbyttebeskrivelser, der hver enkelt av dem ikke favner så mange aspekter.

Likestillingsperspektivet er fraværende i læringsutbyttebeskrivelsene. Forskriftene må tydeliggjøre at grunnskolelærere skal ha kompetanse til å undervise på måter som fremmer likestilling mellom kjønnene. Dette perspektivet kan f.eks. ivaretas under punktet om generell kompetanse - slik:

Kandidaten kan styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid, *stimulere til likestilling mellom kjønnene*, demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling

§3 Innhold og struktur

Vi opplever at Profesjonsfaget fremstår som noe utydelig og utvannet gjennom innføringen av religion, livssyn og etikk som en modul i elevkunnskapsdelen. Det er utfordrende å finne klare forbindelseslinjer mellom disse emnene og pedagogikkfaget i denne sammenheng.

Norges musikkhøgskole er bekymret for at pedagogikkfagets rolle som viktig leverandør av forskningsbasert kunnskap om og for skolen svekkes. Pedagogikkfagets dannelsingsdimensjon bærer dessuten i seg sentrale deler av verdigrunnet i lærerprofesjonen som er viktig å ivareta.

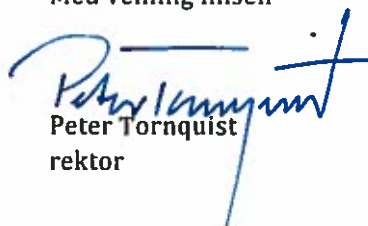
Vi anbefaler å ikke benytte betegnelsen «profesjonsfag» om pedagogikkfaget i og med at alle fagene i en lærerutdanning må betraktes som profesjonsfag. Faget bør hete pedagogikk og RLE-modulen bør ikke være en del av pedagogikkfaget.

For studenter med praktiske og estetiske fag i fagkretsen kan det i enkelte tilfelle være relevant å legge noe av praksisopplæringen i kulturskolene, for å vektlegge samarbeid mellom grunnskole og kulturskole.

§4 Programplan og nasjonale retningslinjer

I beskrivelsen av hvordan fagovergrepene temaer ivaretas i oppbygningen av programplaner bør arbeid med *praktiske og estetiske uttrykk og læreprosesser* inngå (jfr. beskrivelsen i siste avsnitt i §4 i GLU 1-7 og GLU 5-10)

Med vennlig hilsen

Peter Tornquist
rektor

Tove T. Blix
direktør